

INFORMATION OM UPPDATERADE RIKSINTRESSEANSPRÅK FÖR TOTALFÖRSVARETS MILITÄRA DEL

AGENDA

- Presentationsrunda
- Riksentressen för totalförsvarets militära del
Påverkansområde övrigt
- Förändringar på gång
- Ärenden/åtgärder som kan påverka
- Frågor och medskick från kommun och länsstyrelse
- Nästa steg – uppföljande möte

SYFTE

Försvarsmakten informerar om kommande förändringar av riksentresseanspråk inom kommunen.

REDOVISNING AV ANSPRÅK FÖR TOTALFÖRSVARETS MILITÄRA DEL

Redovisas med **avgränsning på karta**

Redovisas med
enskild tydlig värdebeskrivning

Redovisas med **avgränsning på karta,
men begränsad information**

Redovisas med
generell värdebeskrivning

Redovisas **ingen avgränsning på karta**
(hela Sverige = påverkansområde)

Redovisas med
generell värdebeskrivning

PÅVERKANSOMRÅDE ÖVRIGT

Redovisas med **avgränsning på karta,**
men begränsad information

Påverkansområde övrigt

Riksintresseområdet ej
redovisat på kartan

Redovisas med
generell värdebeskrivning

VÄRDEBESKRIVNING FÖR RIKSINTRESSEN OCH OMÅRDEN AV BETYDELSE SOM HELT ELLER DELVIS OMFATTAS AV FÖRSVARSEKRETTES

Riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess beskrivs i detta avsnitt med en samlad värdebeskrivning. I detta avsnitt redogörs även vilka åtgärder som behöver skickas på remiss till Försvarsmakten för att möjliggöra en bedömning av risk för skada på riksintressen eller områden av betydelse för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess.

Inom vissa områden och vid vissa anläggningar bedrivs verksamhet för totalförsvarets militära del som av sekretessskäl inte kan redovisas öppet eller med en specifik värdebeskrivning. Dessa områden kan vara områden av riksintresse eller områden av betydelse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § miljöbalken. Flertalet anläggningar är fortifikatoriskt skyddade och byggda ovan eller under mark eller insprängda i berg. Tillsammans med Försvarsmaktens övriga förmågor bidrar dessa områden och anläggningar till den samlade försvarseffekten.

Exempel på anläggningar och områden som omfattas av sekretess som kan utgöra riksintresse eller område av betydelse för totalförsvarets militära del är:

- anläggningar för ledning, t.ex. stabspatser, ledningscentraler
- anläggningar för underrättelser, t.ex. radaranläggningar, grupperingsplatser för mobila system
- anläggningar för samband och kommunikation, t.ex. signalstationer och radiolänkstationer
- anläggningar för vapen, t.ex. grupperingsplatser för olika vapen
- anläggningar för fartyg, t.ex. fartygstunlar
- anläggningar för luftfartyg, t.ex. berghangarer, flygbaser, helikopterbaser
- anläggningar för förråd, t.ex. ammunitionsförråd och drivmedelsförråd
- prioriterade anläggningar, vägar och områden som ingår i planer för totalförsvaret
- nyttjandet av anläggningar för kommunikation och transport, t.ex. vissa vägar och färleder
- områden som planeras för utbyggnad av ovanstående anläggningar
- områden som nyttjas inom ramen för gällande försvarsplanering

Uppgift om anläggningarnas och områdenas specifika lokalisering och den verksamhet som där bedrivs omfattas i olika utsträckning av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Detta då sådana uppgifter riskerar att röja skyddsvärd information om till exempel kapacitet, inriktning, sårbarhet, understödda system m.m. Rörande av sådana uppgifter kan skada landets försvar eller på annat sätt välla fara för rikets säkerhet.

I vissa fall kan riksintressen eller områden av betydelse som omfattas av sekretess kräva utökad lovpått genom särskilda områdesbestämmelser, eller förordnande enligt 11 kap. 12 § plan- och bygglagen. Dessa beslutas av Länsstyrelsen och gäller för ett specifikt geografiskt område. Länsstyrelsen får i dessa fall vid behov en separat redovisning av föreliggande riksintresse från Försvarsmakten.

Påverkansområde övrigt

För vissa anläggningar och områden har Försvarsmakten valt att redovisa ett påverkansområde övrigt för att säkerställa att mark- och vattenåtgärder i området inte medför skada på riksintresset eller området av betydelse. Sådana påverkansområden utgör så kallat delvis öppet redovisade riksintressen eller områden av betydelse. Påverkansområdet i sig omfattas inte av sekretess men det gör däremot uppgifter om vilket verksamhet som bedrivs på platsen samt det specifika geografiska området som är av riksintresse eller område av betydelse.

Vilka åtgärder som riskerar att skada riksintresset eller området av betydelse kan inte anges på förhand med hänsyn till den sekretess som råder för dessa intressen. Inom påverkansområde övrigt behöver till exempel samtliga icke planerbara åtgärder, övriga lovändamål samt alla planer remitteras Försvarsmakten för bedömning av risk för skada på riksintresset eller området av betydelse.

Påverkansområde övrigt visualiseras med ett lilafärgat fält i kartan.

Områden som inte kan redovisas öppet

En del riksintressen eller områden av betydelse för totalförsvarets militära del kan av sekretessskäl inte alls redovisas på karta, inte ens genom ett påverkansområde övrigt. Sådana riksintressen eller områden av betydelse bevakas Försvarsmakten genom att begära in remisser av vissa typer av ärenden i hela landet. Exempel på sådana remisser är ärenden som rör höga objekt, sjökartor, översiktplaner m.m.

Bedömning av påtaglig skada och möjliga synergier

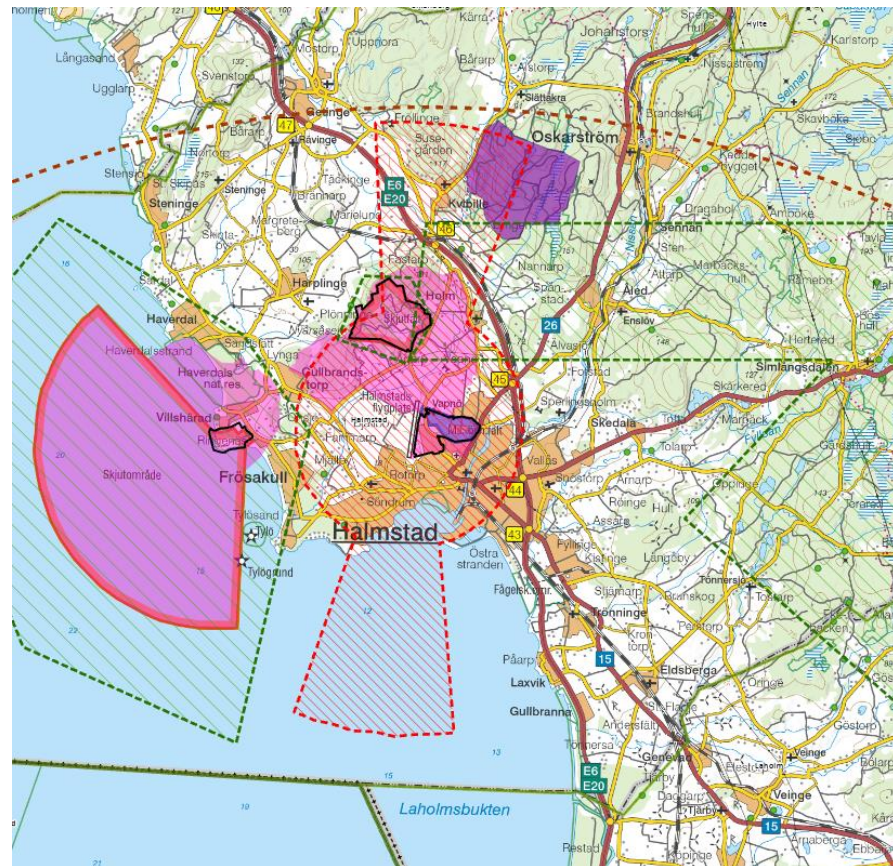
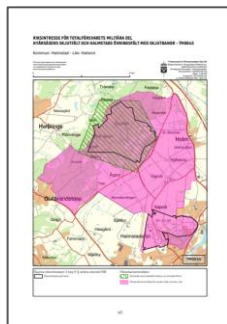
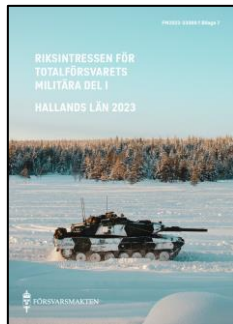
Vilka åtgärder som riskerar att skada riksintresset eller området av betydelse kan inte anges på förhand. Detta då sådana uppgifter riskerar att röja skyddsvärd information om till exempel kapacitet, inriktning, sårbarhet, understödda system m.m. Rörande av sådana uppgifter kan skada landets försvar eller på annat sätt välla fara för rikets säkerhet.

Försvarsmakten gör en bedömning i varje enskilt fall avseende huruvida förändringar i mark- och vattenanvändningen bedöms medföra påtaglig skada på värde utgör riksintresset eller området av betydelse. Det är endast Försvarsmakten som kan göra bedömningen av om en åtgärd medför påtaglig skada på ett riksintresse eller område av betydelse för totalförsvarets militära del som omfattas av försvarsektess.

Försvarsmakten kan konstatera att det finns möjliga synergier med andra intressen för en del riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del som omfattas av försvarsektess. Dessa möjliga synergier kan inte anges på förhand då sådana riskerar att röja skyddsvärd information som omfattas av försvarsektess.

SAMLAD REDOVISNING

- **Geodata**
- **Länsvisa sammanställningar/kataloger**
 - Del 1: Förståelse och stöd kring tillämpning
 - Del 2: Värdebeskrivningar och kartor

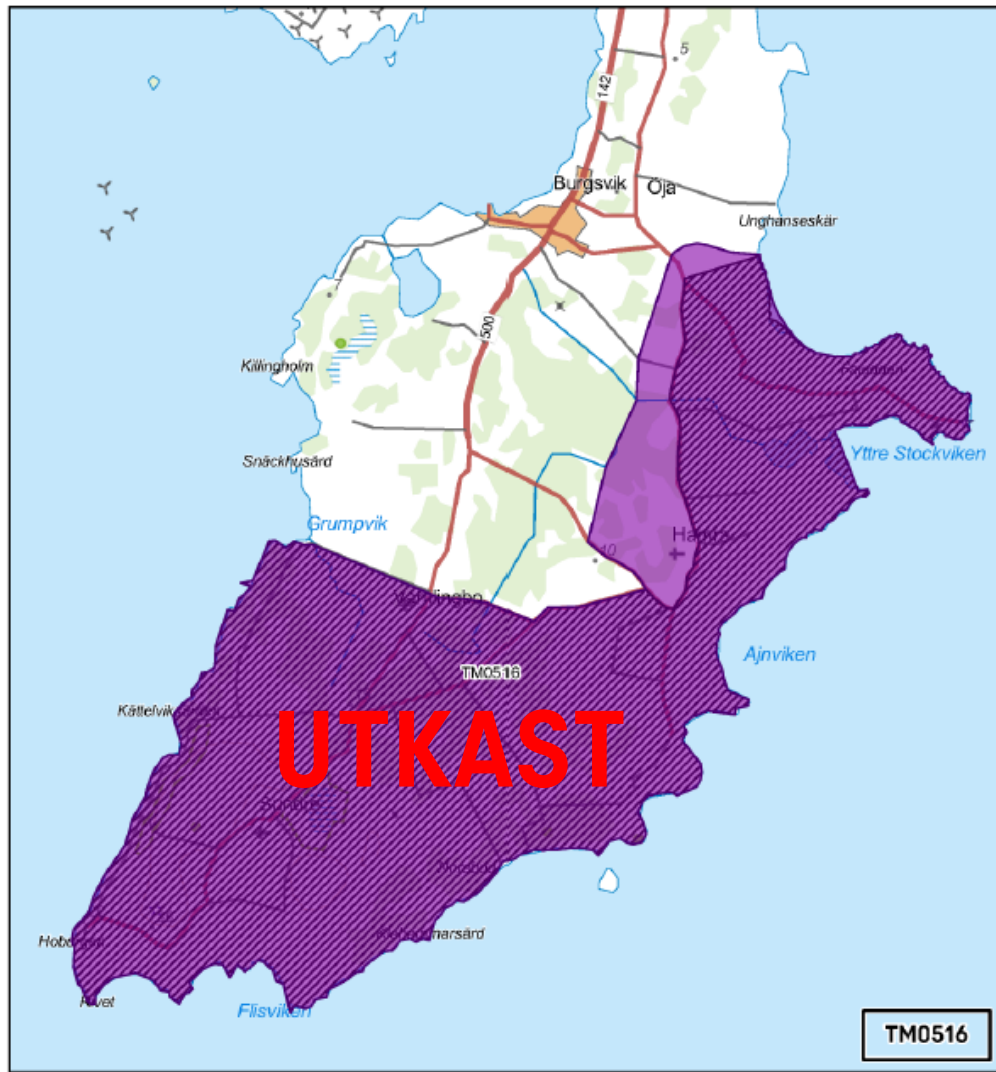
FÖRÄNDRINGAR INOM GOTLANDS KOMMUN, GOTLANDS LÄN

- Fem områden
- Befintliga riksintresseanspråk
 - Revidering av påverkansområdet

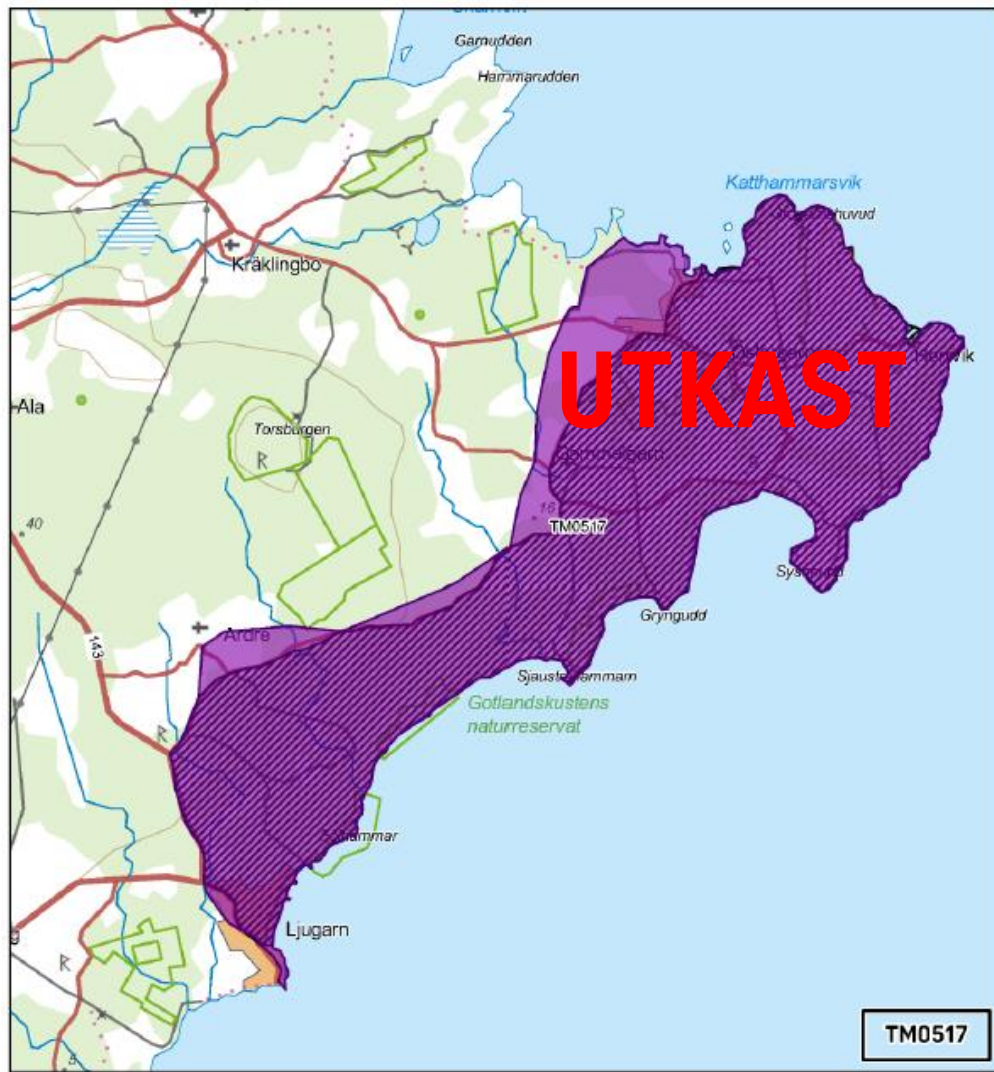
FÖRÄNDRINGAR INOM GOTLANDS KOMMUN, GOTLANDS LÄN

- Befintligt riksintresseanspråk
 - Revidering av påverkansområdet

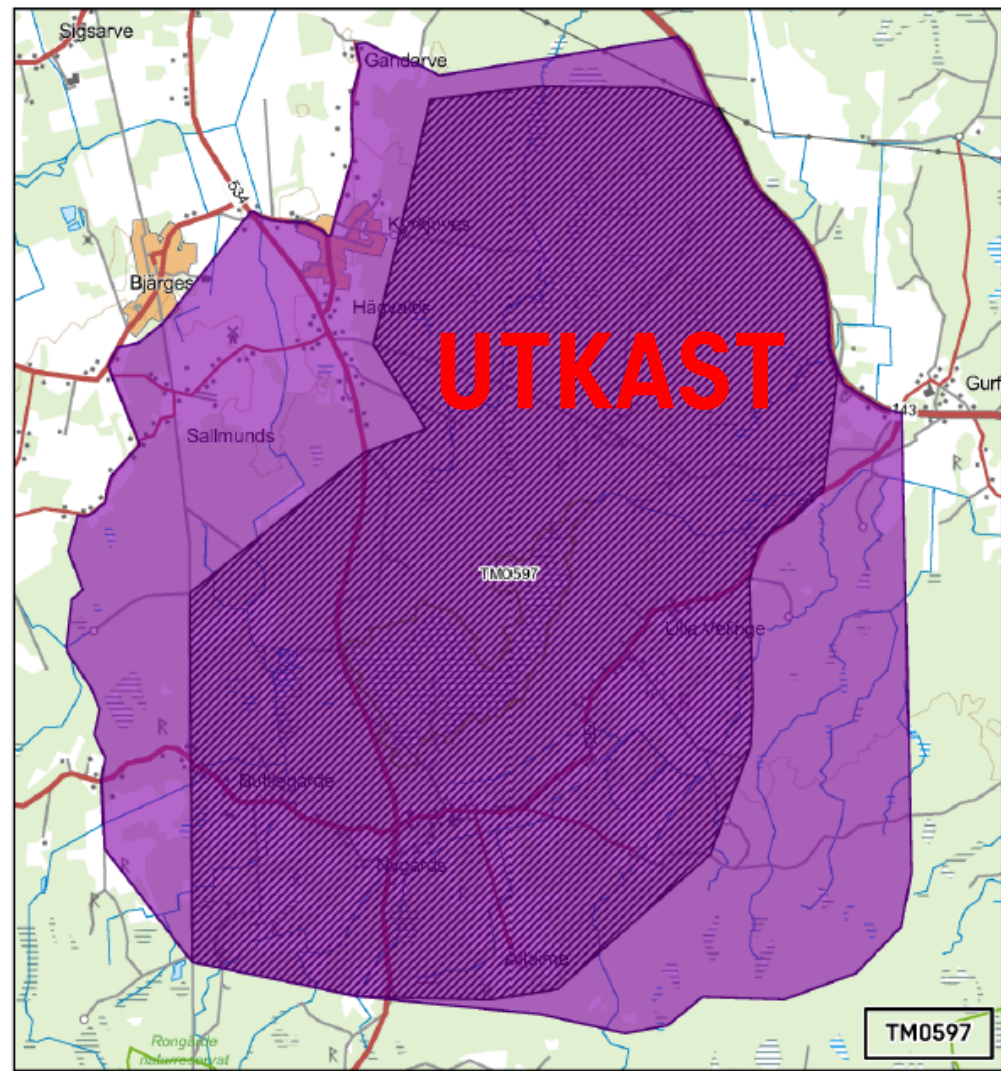
FÖRÄNDRINGAR INOM GOTLANDS KOMMUN, GOTLANDS LÄN

- Befintligt riksintresseanspråk
 - Revidering av påverkansområdet

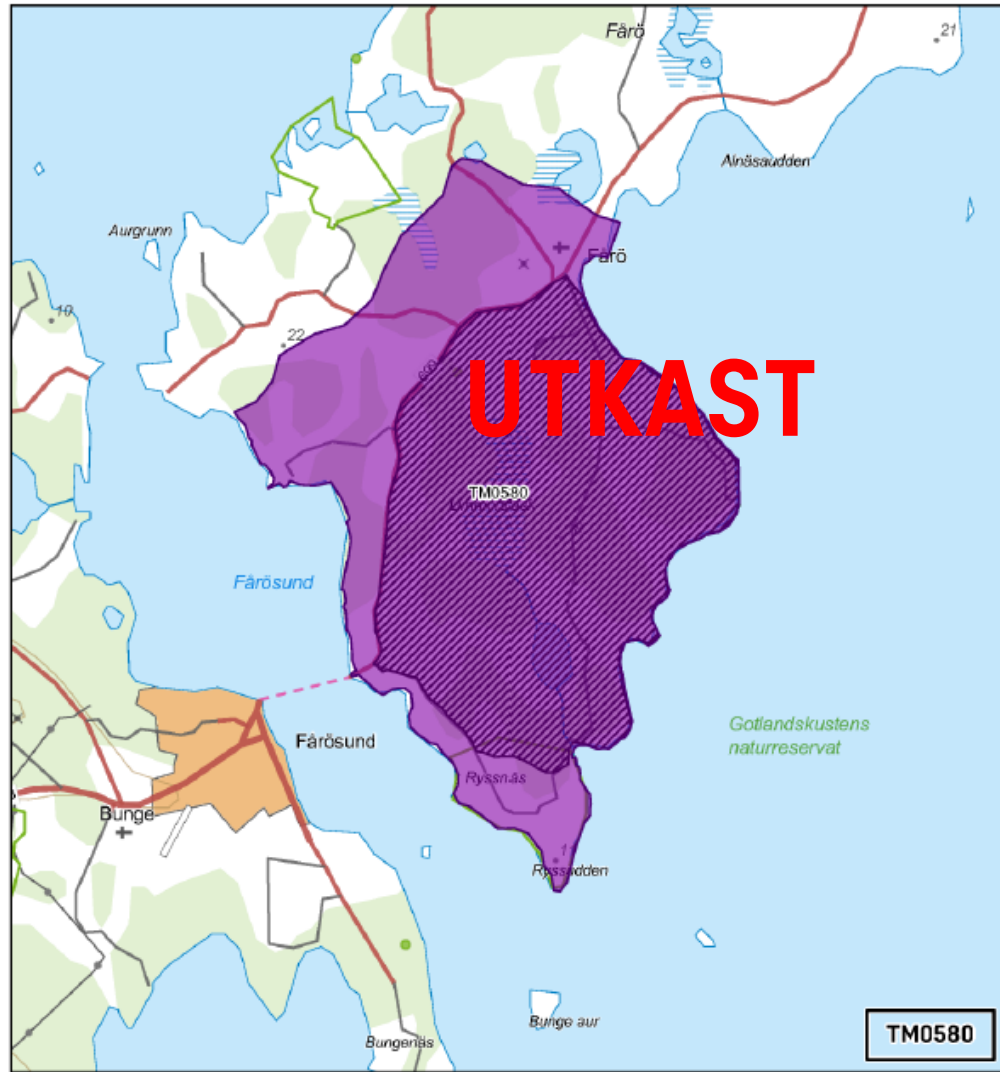
FÖRÄNDRINGAR INOM GOTLANDS KOMMUN, GOTLANDS LÄN

- Befintligt riksintresseanspråk
 - Revidering av påverkansområdet

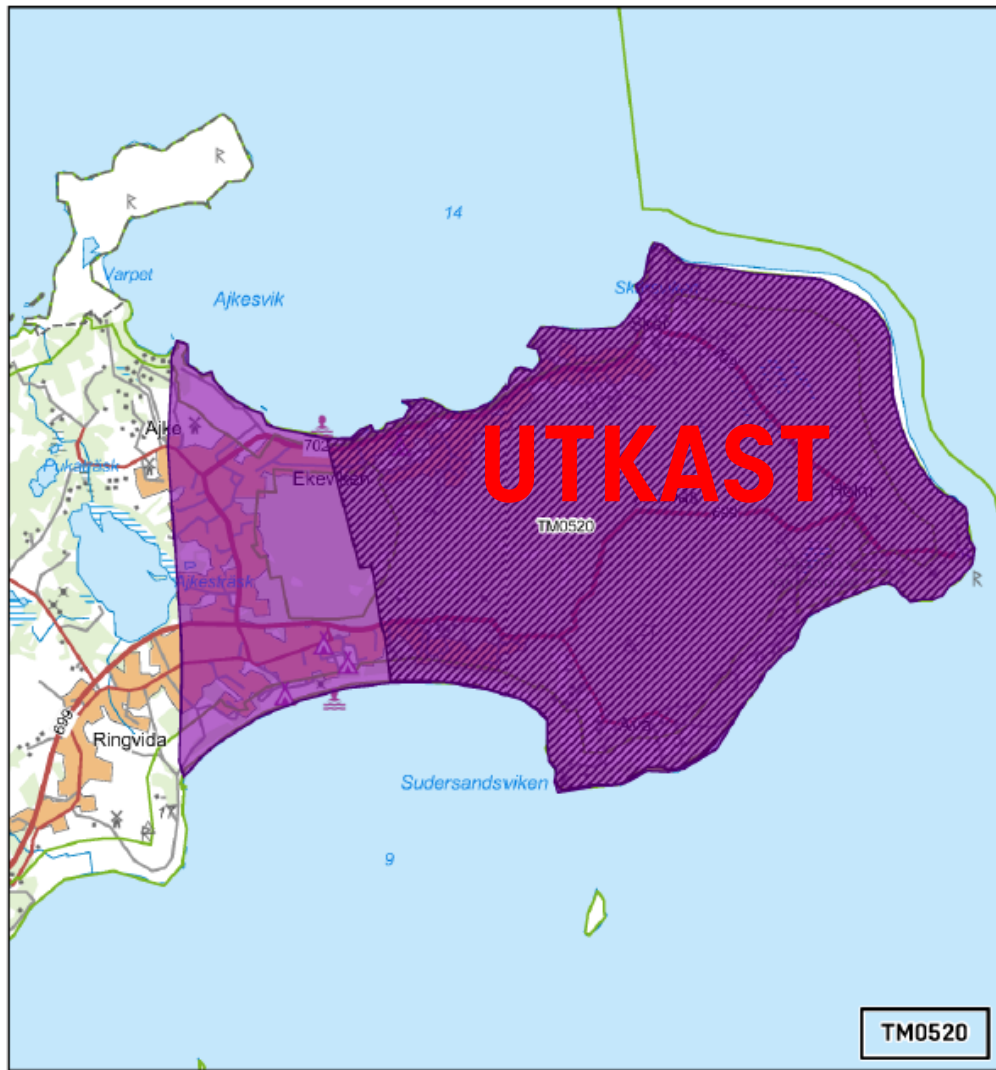
FÖRÄNDRINGAR INOM GOTLANDS KOMMUN, GOTLANDS LÄN

- Befintligt riksintresseanspråk
 - Revidering av påverkansområdet

FÖRÄNDRINGAR INOM GOTLANDS KOMMUN, GOTLANDS LÄN

- Befintligt riksintresseanspråk
 - Revidering av påverkansområdet

VILKA ÄRENDEN/ÅTGÄRDER KAN PÅVERKAS? VAD SKA SKICKAS TILL FÖRSVARSMAKTEN?

REMISSER TILL FÖRSVARSMAKTEN

Avsnittet redovisar vilken typ av ärenden som remitteras till Försvarsmakten i olika områden. Vissa ärenden remitteras endast inom områdena påverkanområde för buller eller annan risk, påverkanområde övrigt eller påverkanområde och redovisas under respektive avsnitt nedan. Inom andra områden som pekats ut av Försvarsmakten gäller remittering enligt vad som anges i avsnittet för hela landet.

Varför remitteras Försvarsmakten?

Försvarsmakten gör i egen regi en sektorsmässig bedömning om en åtgärd medför påtaglig skada på ett riksintresse eller område av betydelse för totalförsvarets militära del. Risken för skada bedöms i varje enskilt fall utifrån lokala förutsättningar och kan inte alltid anges på förhand, det kan till exempel handla om hänsyn till försvarskraftens.

I hela landet remitteras Försvarsmaktens samtliga ärenden eller projekt som rör:

- Höga objekt (högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse¹). Till exempel vindkraft, telekommunikationsmaster och skulpturer.
- Översiktsplaner, fördupade översiktsplaner, tematiska översiktsplaner samt alla tillägg till dessa.
- Anslutningar om tillstånd enligt miljöbalken för nya eller utökning av befintliga tätter (så som grus, sand m.m.).
- Riksvägar och europeiska vägar samt alla ärenden/projekt rörande elvägar.
- Järnvägar (nyetablering, förändring, avveckling).
- Kablar och ledningar (både luft- och markkablar) på land som utgör del av transmissionsnätet och tidigare stannställen.
- Spårkablar till havs och i kustområden.
- VA-planer.
- Flygplatser (framförallt ärenden som berör 4 kap. 4 § luftfartsförordningen (2010:770)).
- Tillstånd för nya, förändring av eller nedläggning av tillståndspflichtiga hamnar eller tillståndspflichtig hamnverksamhet.
- Områdeskydd enligt 7 kap. miljöbalken för Natura 2000.
- Vindkraft till havs.
- Undersökningsstillstånd (Försvarsmakten deltar i beredningen genom samverkan med Bergsstaten).

¹ Med sammanhållen bebyggelse avses de områden som utgör tätort på kartmätarens översiktsskala 1:50 000.

→ Riksintressekatalogerna

→ Hemsidan

VILKA ÄRENDEN/ÅTGÄRDER?

HELA LANDET

→ Höga objekt

Med höga objekt avses 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och 45 meter inom sammanhållen bebyggelse.

Detta kan vara åtgärder som t.ex. **vindkraftverk, master, skorstenar** och **höga byggnader** samt kan vara aktuellt i de flesta typer av ärenden, t.ex. **bygglov, detaljplaner, tillstånd enligt miljöbalken** och **ledningskoncessioner**.

→ Översiktsplaner

Detta avser även fördjupade översiktsplaner, tematiska översiktsplaner samt alla tillägg till dessa.

→ Vägar och järnvägar

→ Flygplatser och hamnar

HELA LANDET

→ Kablar och ledningar för transmissionsnätet

→ Sjökablar till havs och i kustområden

Detta gäller för alla spänningsnivåer, dvs. inte endast transmissionsnätet.

→ Natura 2000

→ Täkter, gruvor och liknande

→ Undersökningstillstånd enligt minerallagen

Försvarmakten deltar i beredningen kring undersökningstillstånd enligt minerallagen genom en särskild samverkan med Bergsstaten.

VILKA ÄRENDEN/ÅTGÄRDER?

PÅVERKANSOMRÅDE ÖVRIGT

- **Plan- och lovärenden enligt plan- och bygglagen**
(t.ex. bygglov och detaljplaner)

Gäller alla planåtgärder.

Gäller endast lovpliktiga åtgärder.

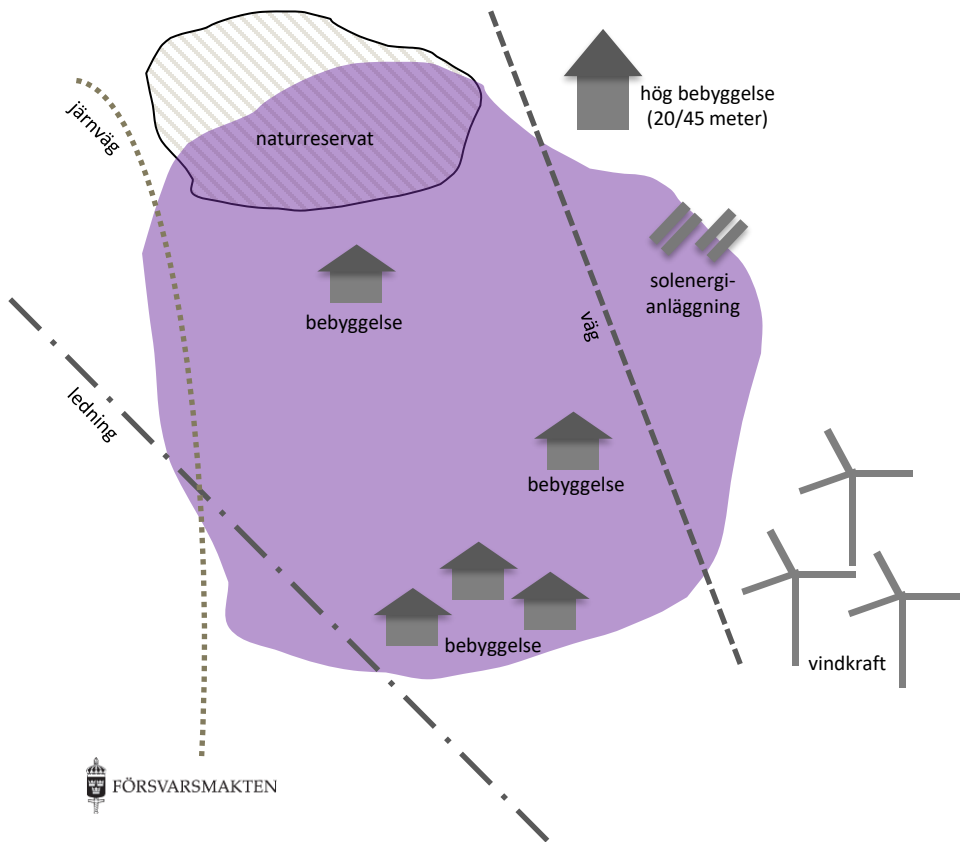
Åtgärder som är helt planenliga behöver inte skickas till Försvarmakten.

Bygglov – nya bygglovsregler

- Inom och i anslutning till riksintressen
- Utökad lovplikt
- Krav på underrättelse & medgivande
- Se särskilt beslut om undantag från underrättelsekravet

- **Områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken** (t.ex. naturreservat och vattenskyddsområden)
- **Vägar (alla typer)**
- **Kablar och ledningar (alla typer)**

VAD KAN PÅVERKA? VAD KAN INTE PÅVERKA?

- Ett påverkansområde är inget stoppområde
- Bilden visar endast generella exempel
- Enskilda bedömningar beroende på ärende
 - Lokalisering
 - Typ av åtgärd(er)
 - Användning
 - Utformning, materialval
 - Omfattning, storlek, höjd

NÄSTA STEG

- Ev. justeringar inför färdigställande av beslut och planeringsunderlag.
- Uppföljande möte hösten 2026 – **se över en tid i sept?**
- Beslut och uppdaterade planeringsunderlag (geodata m.m.) distribueras och publiceras **prel. efter sommaren 2026**

FRÅGOR OCH MEDSKICK?

→ fysplan@mil.se

